

Навіть дореволюційний процесуаліст Є.В. Васьковський свого часу, розглядаючи принципи диспозитивності і суддівського керівництва, зазначав, що панівне становище в процесі належить саме суду як представнику державної влади, якій підкорені сторони, дії яких зводяться лише до того, щоб порушити діяльність суду і надати йому матеріал для постановлення правильного рішення¹².

Вищевказані доводи дають нам підстави вважати, що мета судового захисту порушеного права повинна зводитися, в першу чергу, до усунення між сторонами правового конфлікту та остаточного вирішення (припинення) цивільно-правового спору, у випадку його наявності, та застосування ефективного способу захисту порушеного права, адекватного спірним матеріальним правовідносинам сторін та конкретним обставинам справи. Лише в такому випадку можна вести мову про ефективність судового захисту прав як мету цивільного судочинства. Таке розуміння мети цивільного процесу, у свою чергу, має позитивно вплинути на забезпечення ефективності цивільного судочинства, своєчасний і повний та реальний захист прав суб'єктів спірних матеріальних правовідносин.

- 1.** Рішення Конституційного Суду України від 30.01.2003 № 3-рп/2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v003p710-03/print1360002889557622>.
- 2.** Курс цивільного процесу: підручник / [В.В. Комаров, В.А. Бігун, В.В. Бааркова та ін.]; за ред. В.В. Комарова. – Х.: Право, 2011. – С. 407.
- 3.** Охорона і захист прав та інтересів фізичних та юридичних осіб в цивільних правовідносинах / [за заг. ред. академіка НАПрН України Я.М. Шевченко]. – Х.: Харків юридичний, 2011. – С. 12, 17.
- 4.** Васильєв С.В. Гражданский процесс: учебное пособие. – Х.: ООО «Одиссей», 2007. – С. 10.
- 5.** Цихоцкий А.В. Теоретические проблемы эффективности правосудия по гражданским делам / Цихоцкий А.В. – Новосибирск: Наука, Сибирское предприятия РАН, 1997. – С. 143.
- 6.** Короєд С.О. Юридична заінтересованість у цивільному процесі / С. О. Короєд // Судова апеляція. – 2011. – № 4 (25). – С. 92.
- 7.** Дегтярев С.Л. Реализация судебной власти в гражданском судопроизводстве: теоретико-прикладные проблемы / Дегтярев С.Л. – М.: Волтерс Клювер, 2007. – С. 249.
- 8.** Васильєв С.В. Цит. робота. – С. 10.
- 9.** Решетникова И.В. Гражданское право и гражданский процесс в современной России / И. В. Решетникова, В. В. Ярков. – М.: НОРМА, 1999. – С. 27, 28.
- 10.** Тимченко Г.П. Принцип доступності судового захисту в історичному та теоретичному аспектах / Г. П. Тимченко // Судова апеляція. – 2010. – № 3 (20). – С. 8.
- 11.** Прилуцький С.В. Вступ до теорії судової влади (Суспільство. Правосуддя. Держава): монографія / Прилуцький С.В. – К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2012. – С. 11.
- 12.** Васьковський Е.В. Учебник гражданского процесса / [под ред. и с предисл. В.А. Томсинова]. – М.: Зерцало, 2003. – С. 96, 100.

УДК 347.78

T. M. ВАХОНЄВА

ЮРИДИЧНИЙ ЗМІСТ МАЙНОВИХ ПРАВ ОРГАНІЗАЦІЙ МОВЛЕННЯ ЯК СУБ'ЄКТІВ СУМІЖНИХ ПРАВ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Вивчено основні компоненти змісту майнових прав організацій мовлення на передачі (програми) та особливості їх реалізації. Визначено основні види використання пе-

---

© ВАХОНЄВА Тетяна Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Чернігівського державного технологічного університету

редач (програм) організацій мовлення, встановлено майнові правомочності та можливості організацій мовлення як суб'єктів суміжних прав. Окреслено проблеми правового регулювання відносин інтелектуальної власності організацій мовлення щодо реалізації належних їм майнових прав в Україні.

Ключові слова: мовлення, передачі, програми, використання, сповіщення, трансляція, ретрансляція, фіксація, розповсюдження.

Vahonova T.N. Юридическое содержание имущественных прав организаций вещания как субъектов смежных прав по законодательству Украины

Изучено основные компоненты содержания имущественных прав организаций вещания на передачи (программы) и особенности их реализации. Определены основные виды использования передач (программ) организаций вещания, установлено имущественные правомочности и возможности организаций вещания как субъектов смежных прав. Очерчены проблемы правового регулирования отношений интеллектуальной собственности организаций вещания относительно реализации принадлежащих им имущественных прав в Украине.

Ключевые слова: вещание, передачи, программы, использование, сообщение, трансляция, ретрансляция, фиксация, распространение.

Vahonyeva Tatiana. Legal content of property rights of broadcasting organizations as the subjects of related rights under the legislature of Ukraine

The investigation defines the main components of content of property rights of broadcasting organizations during transmission (programme) and the peculiarities of their realization. The main types of using transmissions (programmes) of broadcasting organizations are determined, the property competence and the abilities of broadcasting organizations as the subjects of related rights are established. The problems of legal regulation of the relationships of intellectual property of broadcasting organizations as to the realization of their due property rights in Ukraine are characterized.

Key words: broadcasting, transmissions, programmes, using, announcement, relay, relaying, fixation, circulation.

Цивільний кодекс України (далі ЦК України), а саме ст. 452, визначає належні суб'єктам суміжних прав майнові права інтелектуальної власності на виконання, фонограму (відеограму) та на передачі (програми) організацій мовлення. Так, майновими правами інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав є: 1) право на використання об'єкта суміжних прав; 2) виключне право дозволяти використання об'єкта суміжних прав; 3) право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта суміжних прав, у тому числі забороняти таке використання; 4) інші майнові права, що можуть бути встановлені законом. Визначений перелік майнових прав, по-перше, не є вичерпним, а по-друге, стосується всіх об'єктів суміжних прав, по-третє, основним майновим правом є саме право на самостійне використання та право дозволяти або забороняти використання відповідного об'єкту іншим особам. З метою конкретизації поняття використання різних об'єктів суміжних прав, як основного майнового права його суб'єктів, ЦК України у ст. 453-455 надає перелік основних способів використання, які також деталізуються у нормах Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Актуальність дослідження обумовлена необхідністю здійснення подальшого вивчення змісту суміжних прав організацій мовлення як суб'єктів права інтелектуальної власності. У різні часи особливості та проблеми правового регулювання суміжних прав організацій мовлення та визначення змісту їх майнових прав досліджувалися такими вченими як: І.А. Безклубий, О.М. Боярчук, Н.В. Бузова,

Е.П. Гаврилов, Н.М. Мироненко, О.М. Мельник, О.А. Підопригора, О.П. Сергєєв, С. А. Судариков, В.І. Серебровський, О.С. Фролова, Р.Б. Шишка, Н.Є. Яркіна та інші.

Стаття 41 Закону України «Про авторське право і суміжні права» закріплює саме майнові права організацій мовлення, якими є: 1) виключне право на використання своїх програм будь-яким способом; 2) виключне право дозволяти чи забороняти іншим особам використання програм (передач) наступними способами: а) публічне сповіщення своїх програм шляхом трансляції і ретрансляції; б) фіксацію своїх програм на матеріальному носії та їх відтворення; в) публічне виконання і публічну демонстрацію своїх програм у місцях з платним входом. Okрім цього, організація мовлення також має право забороняти поширення на території України чи з території України сигналу із супутника, що несе їх програми, розповсюджуючим органом, для якого цей сигнал із супутника не призначався. ЦК України визначає аналогічні можливі способи використання програм (передач) мовлення.

У законодавстві закріплені найбільш типові та розповсюжені способи використання передач (програм) організацій мовлення, однак відповідний перелік є невичерпним і можливе використання передач (програм) і іншими способами. Право на використання можна визначити як можливість вчинення активних дій щодо об'єкту права дозволеними способами. Таким чином, з одного боку, відповідні способи визначені ЦК України та спеціальним законодавством, а з іншого, законодавством встановлено, що фактично допускаються будь-які інші активні дії щодо об'єкту, які не порушують діюче законодавство.

Якщо проаналізувати законодавство багатьох зарубіжних країн, що визначають майнові права організацій мовлення, то такі організації користуються виключним правом дозволяти відтворення передач (програм), їх ретрансляцію і доведення до загального відома, коли це відбувається у місцях, доступних до публіки, яка сплачує за вхід (Німеччина, Бразилія, Колумбія, Іспанія, Франція тощо).¹ У різних країнах надання майнових прав організаціям мовлення (права дозволяти відтворення чи доведення до загального відома їх передач або програм) не звільняє їх, а також третіх осіб від необхідності отримати дозволи від авторів, артистів, продюсерів тощо (за винятком тих випадків, коли застосовується система примусових ліцензій).

Дослідження вітчизняного законодавства також вказує, що право організації мовлення здійснювати використання створених нею програм (передач) має похідний характер, оскільки надається організації на підставі договору з авторами та іншими власниками суміжних прав (виконавцями, виробниками фонограм), оскільки вони є власниками самостійних об'єктів права інтелектуальної власності, що входять до складу передачі або використовуються при її створенні.

У тих випадках, коли передача (програма) створена із дотриманням всіх прав інших суб'єктів права інтелектуальної власності, вона стає повноцінним самостійним об'єктом правової охорони, а її творець набуває виключних прав на її використання та право дозволяти і забороняти використання певним способом іншими особами. Таким чином, для виникнення такого об'єкту суміжних прав як програма (передача), необхідною є наявність двох юридичних фактів: 1) дозвіл автора, виконавця, виробника фонограми (відеограми) на використання творів, виконань, фонограм (відеограм) у процесі створення передачі (програми); 2) фактичне створення програми (передачі) із всіма ознаками об'єкту суміжного права.

Для чіткого з'ясування змісту майнових прав організацій мовлення та вторинних суб'єктів суміжних прав на передачі (програми) визначимо юридичну сутність основних способів використання передач (програм) організацій мовлення.

1. Публічне сповіщення своїх програм шляхом трансляції і ретрансляції. У ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права» міститься визначення публічного сповіщення, яке є ширшим ніж поняття «трансляція» та «ретрансляція». Так, публічне сповіщення (доведення до загального відома) визначається як передача за згодою суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав в ефір за допомогою радіохвиль (а також лазерних променів, гамма-променів тощо), у тому числі з використанням супутників, чи передача на віддалі за допомогою проводів або будь-якого виду наземного чи підземного (підводного) кабелю (проводниково-го, оптоволоконного та інших видів) творів, виконань, будь-яких звуків і (або) зображень, їх записів у фонограмах і відеограмах, програм організацій мовлення тощо, коли зазначена передача може бути сприйнята необмеженою кількістю осіб у різних місцях, віддаленість яких від місця передачі є такою, що без зазначеногої передачі зображення чи звуки не можуть бути сприйняті. Публічне сповіщення як спосіб використання повинен здійснюватися шляхом трансляції або ретрансляції. ЦК України, визначаючи способи використання передач мовлення, як спосіб використання закріплює саме трансляцію та ретрансляцію передачі (програми).

Ст. 1 Закону України «Про телебачення та радіомовлення» надає визначення відповідних понять. Так, *трансляція* (телерадіотрансляція) визначається як початкова передача, яка здійснюється наземними передавачами, за допомогою кабельного телебачення або супутниками будь-якого типу в кодованому або відкритому вигляді телевізійних чи радіопрограм, що приймаються населенням. Як різновид трансляції розглядається ще *пряма трансляція*, якою є безпосередня трансляція теле- або радіопередач без попереднього запису і монтажу. *Ретрансляцією* є прийом і одночасна передача, незалежно від використаних технічних засобів, повних і незмінних телерадіопрограм або істотних частин таких програм, які транслюються мовником. Практично ретрансляція можлива щодо передачі до ефіру чи по кабелю як «живих» подій (пряма ретрансляція) так і тих, які попередньо були записані, але вперше оприлюднюються. Проблемним є питання щодо можливості використання відстрочених у часі ретрансляцій, оскільки відстрочена у часі ретрансляція можлива лише на основі попереднього запису передачі, а фіксація передачі є окремим майновим правом та способом її використання. У наукі зустрічаються наступні твердження: «оскільки передача безпосередньо пов'язана із сигналами, а сигнал після прийому, запису зникає, то наступна трансляція буде вже здійснюватися з використанням нової передачі, хоча і аналогічного змісту. У зв'язку з цим у відношенні відстрочених ретрансляцій повинні застосовуватися інші положення законів, які стосуються організацій мовлення, насамперед, право на запис передачі і право на відтворення передачі або запису передачі»². Аналізуючи положення вітчизняного законодавства, можемо відзначити, що ця проблема залишається невирішеною, але якщо виходити із юридичної практики застосування законодавства про авторське право та суміжні права термін «ретрансляція» використовується для позначення одночасного або відстроченого сповіщення (доведення до загального відома) однією організацією творів, виконань, фонограм, відеограм, передач, які сповіщає (доводить до загального відома) інша організація.

Ретрансляція є важливим у технічному відношенні етапом механізму доведення передач (програм) до загального відома, оскільки при здійсненні трансляції, тобто розповсюджені сигналів на значні відстані, відповідні сигнали значно слабнуть і не можуть бути сприйняті користувачами. У зв'язку з цим для їх розповсюдження на великі відстані використовуються додаткові технічні пристрой, які здатні сприймати та підсилювати транслювані організацією мовлення сигнали та, відповідно, передавати їх далі користувачам у незмінному вигляді. У технічному відношенні ретрансляція може бути здійснена різноманітними способами: шляхом безпосереднього мовлення в ефір, дротовим способом, кабельним способом, шляхом застосування оптичних пристрой, супутниковим способом тощо.

Слід звернути увагу, що сповіщення повинно бути саме публічним, і це означає, що якщо мова йде про використання шляхом публічного сповіщення у вигляді трансляції та ретрансляції, слід враховувати можливість сприйняття передачі (програм) мовлення необмеженим або значним колом осіб із переданням інформації на значну відстань.

2. Фіксація своїх програм на матеріальному носії та їх відтворення. Зазначений спосіб використання фактично включає два способи використання: 1) фіксація програм (передач) на матеріальному носії; 2) відтворення програм (передач).

Право на фіксацію передач (програм) на матеріальному носії надає організації мовлення правову можливість дозволяти чи забороняти фіксацію передачі (програм) на будь-якому носії, який дозволяє сприймати її незалежно від процесу трансляції чи ретрансляції, відтворювати її шляхом виготовлення примірників матеріальних носіїв, а також за допомогою технічних засобів здійснювати її представлення публіці³.

Фіксація передач може здійснюватися шляхом їх запису безпосередньо з ефіру або при кабельному транслюванні. Записом (фіксацією) передачі (програм) є саме перше фіксування звуків та зображень, що утворюють у сукупності передачу, за допомогою різноманітних технічних засобів у будь-якій матеріальній формі, яка дозволяє її неодноразове сприйняття, сповіщення та відтворення. Слід звернути увагу, що записати наперед можна: а) передачу, що являє собою пряму трансляцію з місця події; б) передачу, яка готується для передання в ефір; в) передачу, яка готується для передання кабельним шляхом. У тих випадках, коли здійснюється запис (фіксація) передачі, яка сама передається в ефір або по кабелю із використанням запису, та відповідні дії повинні визначатися як відтворення запису. Тому, звичайно, будь-який запис чужих передач, окрім випадків законного вільного використання, є порушення суміжних майнових прав організацій мовлення.

Визначення відтворення тлумачиться ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права», яка визначає відтворення як виготовлення одного або більше примірників твору, відеограми, фонограми в будь-якій матеріальній формі, а також їх запис для тимчасового чи постійного зберігання в електронній (у тому числі цифровій), оптичній або іншій формі, яку може читувати комп’ютер. Відтворені примірники запису передачі можуть у подальшому використовуватися шляхом розповсюдження, включаючи їх продаж та передання у прокат; з їх допомогою ефірна передача може бути розповсюджена по кабельній мережі; на основі екземплярів запису різноманітних передач можуть створюватися нові передачі тощо. І, як вказує О.П. Сергєєв, все це свідчить про те, що право

на відтворення запису передачі зачіпає достатньо важливі інтереси організацій мовлення⁴.

Таким чином, національне законодавство до способів використання відносить фіксацію (насамперед шляхом запису) та можливість відтворення передачі (програми) як два окремих, але взаємопов'язаних між собою способи використання. Однак в законодавстві окремих зарубіжних країн (Франція, Німеччина тощо) та у науці існують інші підходи щодо побудови законодавства про авторське право і суміжні права. Так, наприклад, С.А. Судариков, вважає, що право на запис передачі цілком охоплюється правом на її відтворення, тому що будь-який запис передачі є її відтворенням, оскільки виготовлення запису передачі означає, що створений екземпляр запису передачі у матеріальній формі, тобто передача відтворена⁵.

Але, як вказує Н.В. Бузова, можливість відтворення передачі залежить від того, що розуміти під цим об'єктом. Так, якщо під передачею розуміти сукупність звуків та зображенень, призначених для трансляції, то в цьому випадку можна говорити про можливість відтворення. Оскільки при записі звуки і зображення будуть зафіковані на матеріальний носій, при цьому зміниться тільки форма їх об'єктивного вираження, із форми сигналів вони трансформуються у форму запису. Однак, якщо розглядати передачу як сукупність сигналів, що транслюються публіці і несуть зображення та звуки, то запис сигналів у цьому випадку не є відтворенням⁶.

Таким чином, фіксація та запис передачі можуть бути складовими частинами процесу відтворення, однак фіксація (запис) передачі також може мати місце як окремий спосіб її використання. Основою права на відтворення слід вважати право виготовлювати екземпляри запису передач (програм).

3. Публічне виконання і публічна демонстрація своїх програм у місцях з платним входом. Вказаній спосіб використання можна розглядати як можливість представлення передачі (програми) мовлення публіці в місці, де встановлену вхідну плату. Це право включає випадки демонстрації передачі (програми) в клубах, ресторанах, на показах мод, будь-яких видовищних заходах (виставах, розважальних програмах, святах новорічної ялинки, балах), на спортивних змаганнях та в інших місцях, куди можна потрапити за вхідну плату⁷.

Аналізуючи публічне виконання та демонстрацію програм у місцях із платним входом як спосіб використання передач (програм), можна одразу виділити його характерні риси.

1) Виконання та демонстрація повинні мати публічний характер, тобто бути доступними особам, які не належать до кола однієї сім'ї або близьких знайомих цієї сім'ї, незалежно від того, чи присутні вони в одному місці і в один і той самий час або в різних місцях і в різний час.

2) Публічне виконання та демонстрація повинні здійснюватися у місцях, де можливо зібрати вхідну плату за перегляд передач (програм). У тих випадках, коли перегляд тих чи інших передач входить до стандарту обслуговування певною організацією і з клієнтів спеціальна плата саме за це не береться, то можна говорити про відсутність дослідженого способу використання. Як вказував О.П. Сергеєв, наділення організацій мовлення правом вимагати від інших осіб отримувати дозвіл на демонстрацію їх передач у місцях із платним входом є цілком віправданою, оскільки за рахунок використання створених ними передач отримується дохід особами, які не вкладали ніяких коштів у створення чи придбання передачі⁸. Суттєвою прогалиною законодавства є відсутність належного механіз-

му здійснення публікою плати за просмотр передач (програм) у спеціально відведеніх для цього місцях та відсутність чітко регламентованого порядку оплати відповідних дозволів організаціям мовлення.

3) Виконання та демонстрація повинні бути різновидами фактичного представленням передачі (програми) публіці.

Організації мовлення можуть як самостійно публічно виконувати та демонструвати свої передачі у місцях із платним входом, так і передавати це право іншим особам. У таких випадках слід звертати увагу на спосіб сповіщення передачі (пряма передача в ефір, передача по кабелю, трансляція запису передачі тощо) і якщо необхідно отримати у організації мовлення дозволи на ті способи використання, без яких не може бути організовано представлення передачі у місцях із платним входом, то слід окремо отримати дозвіл у організації мовлення на кожний спосіб використання.

4. *Організація мовлення має право забороняти поширення на території України чи з території України сигналу із супутника, що несе їх програми, розповсюджуючим органом, для якого цей сигнал із супутника не призначався. Поширення сигналу із супутника розповсюджуючим органом не може здійснюватися без дозволу організації мовлення, оскільки охоплює її основні майнові права. Тому, в даному випадку, закріплення права на заборону поширення на території України чи з території України сигналу із супутника, що несе програми організацій мовлення є не зовсім доцільним, оскільки вже захищати майнових прав організацій мовлення забезпечений іншими нормами.*

Підводячи підсумки дослідження майнових прав організацій мовлення на передачі (програми) можна зробити наступні *висновки*: 1) міжнародне та внутрішнє законодавство практично ідентично встановлюють за закріплюють основні майнові права організацій мовлення та можливі способи використання передач (програм) організацій мовлення; 2) закріплені Цивільним кодексом України та Законом України «Про авторське право і суміжні права» способи використання програм (передач) є тими способами, які використовуються самим первинним суб'єктом суміжних прав (організацією мовлення) та такими ж способами організація мовлення може дозволяти використання передач (програм) іншим особам; окрім того організація мовлення може протидіяти використанню передачі (програми) відповідними способами, якщо воно здійснюється без спеціального дозволу тощо; 3) публічне сповіщення як спосіб використання охоплює майнові права, які повинні закріплюватися діючим законодавством як самостійні (право на ретрансляцію); 4) національне законодавство до способів використання відносить фіксацію (насамперед шляхом запису) та можливість відтворення передачі (програми) як два окремих, але взаємопов'язаних між собою способи використання; 5) фіксація та запис передачі можуть бути складовими частинами процесу відтворення, однак фіксація (запис) передачі також може мати місце як окремий спосіб її використання; 6) прогалиною національного законодавства є відсутність закріплення права на розповсюдження програм (передач) організацій мовлення та конкретних способів такого розповсюдження; 7) прогалиною законодавства є відсутність належного механізму здійснення публікою плати за просмотр передач (програм) у спеціально відведеніх для цього місцях та відсутність чітко регламентованого порядку оплати відповідних дозволів організаціям мовлення.

1. Липчик Д. Авторское право и смежные права / Липчик Д. / [пер. с фр.; предисловие М. Федотова]. – М.: Ладомир; Изд-во ЮНЕСКО, 2002. – С. 43. **2.** Бузова Н.В. Исключительные права организаций вещания в зарубежном, международном частном и российском праве: дис. ... канд. юрид. наук / Бузова Н.В. / Московский государственный университет им. Н.В. Ломоносова. – М., 2006. – С. 54-55. **3.** Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використання позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). – Т.6: Право інтелектуальної власності / [за ред. проф. Спасибо-Фатеєвої]. – Серія «Коментарі та аналітика». – Х.: ФО-П Лисяк Л.С., 2011. – С. 262. **4.** Сергєев А.П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации: учебник / Сергеев А.П. – М.: Проспект, 1999. – С. 357. **5.** Судариков С.А. Основы авторского права / Судариков С.А. – Мн.: Амалфея, 2000. – С. 345. **6.** Бузова Н.В. Цит. работа. – С. 58. **7.** Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар. – С. 262-263. **8.** Сергєев А.П. Цит. работа. – С. 359.

УДК 347.214.2

О. Б. ОЛЬШАНЕЦЬКА

ЗНАЧЕННЯ НОТАРІАЛЬНИХ ДІЙ В ПРОЦЕСІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ПРАВ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО

Визначені особливості сучасної процедури державної реєстрації прав особи на нерухомість. Проаналізовано правові чинники детермінації статусу нотаріуса в процесі державної реєстрації прав на об'єкти нерухомості.

Ключові слова: нотаріус, державна реєстрація прав, нерухомість, захист права власності.

Ольшанецкая О.Б. Значение нотариальных действий в процессе государственной регистрации прав на недвижимое имущество

Определены особенности современной процедуры государственной регистрации прав лиц на недвижимость. Проанализированы правовые факторы детерминации статуса нотариуса в процессе государственной регистрации прав на объекты недвижимости.

Ключевые слова: нотариус, государственная регистрация прав, недвижимость, защита права собственности

Olshanetska Olga. The value of notarial actions in the process of state registration of rights to realty

The specifics of current registration procedure of individual interest in realty are defined. The legal factors to determine the status of notary in the process of state registration of interest in realty are reviewed.

Key words: notary, state registration of rights, realty, property right protection

Відповідно до ч. 1 ст. 1 ЦК України однією з суттєвих ознак цивільних правовідносин є майнова самостійність їх учасників. Це означає, що кожен з учасників таких відносин має певну річ або сукупність речей, які належать йому на відповідному праві (титулі). Титул є свого роду гарантією закріплення речі за осо-